

Příloha č. 3 Plánu péče o PP Pamětník 2018 – 2028

Inventarizační průzkum přírodní památky Pamětník

Vertebrata

Podklad ke zpracování novému Plánu péče o přírodní památku na léta 2018 - 2028

V Syrovátce dne: 31.1. 2018

RNDr. František Bárta

Obsah

1. Úvod	3
2. Metodika	3
3. Výsledky	4
4. Závěr	6
5. Použitá literatura.....	7

1. Úvod

Inventarizační průzkum obratlovců byl proveden pro potřeby zpracování nového plánu péče o přírodní památku Pamětník (dále jen „PP“). Cílem inventarizačního průzkumu bylo v období od března 2017 do ledna 2018 zjistit maximální počet druhů obratlovců s přímým vztahem k ploše PP a jejího ochranného pásma.

V rámci terénního průzkumu byla pořizována fotodokumentace.

2. Metodika

Při terénním průzkumu byly použity metody, kterými bylo zjištěno základní druhové spektrum vyskytujících se druhů, dokládajících současný stav území. Na základě zjištění druhů pak zhodnotit i jejich vztah k prostoru PP.

Při zoologickém průzkumu bylo použito několik rozdílných metod v závislosti na zjištění přítomnosti cílových skupin a druhů. V terénu byly použity metody: vizuální metoda pro přímé zjišťování pozorovaných druhů (živých i pobytových stop), akustická metoda pro zjištění druhů pomocí hlasových projevů. Pro determinaci vodních obratlovců byla použita odchyťová metoda za pomoci podběráku o průměru 40 cm. Ke sledování přítomnosti letounů byl použit bat detektor zn. Pettersson D240X. Od 16. dubna do 10. května 2017 byla v blízkosti umělé strouhy a terestrických rákosin instalována fotopast. Odchyťové metody do živolovných pastí (především pro drobné zemní savce) nebyly z důvodu časové náročnosti při průzkumu použity, což se odrazilo i ve zjištění menšího druhového spektra savců.

V této zprávě nejsou uvedeny druhy, které nad lokalitou pouze přeletovaly, a to včetně druhů lovcích potravu (např. *Delichon urbica*)

Systematické uspořádání a názvosloví uvedeno pro obojživelníky dle Dungela a Řeháka 2011, pro ptáky dle Vermouzka a Šírka 2016 a pro savce dle Dungela a Gaislera 2002. Přítomnost ryb nebyla prokázána.

3. Výsledky

V následujícím seznamu je uveden přehled zjištěných druhů živočichů. U živočichů je v seznamu zjištěných druhů zvýrazněným textem uveden výskyt zvláště chráněných druhů, včetně značky § a písmenky uvádějící stupeň ochrany (K – kriticky ohrožený druh, S – silně ohrožený druh, O – ohrožený druh) dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

Druh	Počet	Poznámka k výskytu v PP
Kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>) §S	10 - 15 ex.	Největší vodní plocha, dospělci i larvální stádia
Ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>) §O	cca 100 larev	Larvy v severní části PP
Rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>) §S	3 ex.	Hlas samců v severní části PP
Skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>) §S	5 ex.	Odchyt 3 jedinců, nález 5 snůšek
Skokan zelený (<i>Rana kl. esculenta</i>) §S	20 – 30 ex.	Hlasové projevy, nálezy mladších jedinců ve střední části PP
Skokan skřehotavý (<i>Phelophylax ridibundus</i>) §K	10 - 15 ex.	Hlasové projevy v severní části PP z prostoru slatinných porostů
Skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	Snůšky a larvy	Ve střední části konglomerát cca 30 snůšek.
Ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>) §S	4 ex.	V severním okraji PP
Slepýš křehký (<i>Anquis fragilis</i>) §S	2 ex.	Severní okraj PP
Užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>) §O	1 ex.	Ve střední části PP
Kachna divoká (<i>Anas platyrhynchos</i>)	1 pár	Na vodní ploše v severní části PP
Bažant obecný (<i>Phasianus colchicus</i>)	4 ex.	Ve střední části PP
Volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)	2 ex.	Zaletuje za potravou
Čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>) §S	1 ex.	Jedenkrát zastížen při lovu potravy
Moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>) §O	1 pár	Stavba hnízda v rákosině střední části PP
Moták lužní (<i>Circus pygardus</i>) §S	1 ex.	Lov potravy
Jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>) §O	1 ex.	Zaletuje za potravou
Krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>) §S	1 pár	Pravděpodobně hnízdí a pravidelný lov
Káně lesní (<i>Buteo buteo</i>)	1 pár	Zaletuje za potravou
Chrástal vodní (<i>Rallus aquaticus</i>) §S	2 samci	Hlas z podmáčených rákosin střední části PP
Holub hřivnáč (<i>Columba palumbus</i>)	4 páry	Hnízdící druh
Hrdlička divoká (<i>Streptopelia turtur</i>)	2 páry	Hnízdící druh v jižní keřové části PP
Pušťík obecný (<i>Strix aluco</i>)	1 pár	Obhajování teritoria, hnízdo nenalezeno
Ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>) §S	1–2 ex.	Zaletuje za potravou
Žluna zelená (<i>Picus viridis</i>)	1 ex.	Pozorována v jižní části PP
Strakapoud velký (<i>Dendrocopos major</i>)	2 - 3 páry	Hnízdící druh ve východní a střední části PP
Strakapoud malý (<i>Dendrocopos minor</i>)	1 - 2 páry	Hnízdící druh v okrajové části PP
Poštołka obecná (<i>Falco tinnunculus</i>)	2 ex.	Lov potravy, hnízdění v PP neprokázáno
Žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>) §S	2 páry	Hnízdící druh ve východní části PP
Ťuhák obecný (<i>Lanius collurio</i>) §O	3 - 4 páry	Hnízdící druh mimo východní lesnatou část PP
Straka obecná (<i>Pica pica</i>)	1 pár	Hnízdící druh v severní části PP
Sojka obecná (<i>Garrulus glandarius</i>)	2 - 3 páry	Hnízdící druh ve východní a jižní části PP
Králíček obecný (<i>Regulus regulus</i>)	4 ex.	Hnízdí ve východní části PP

Sýkora modřinka (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	4 – 5 párů	Hnízdící druh
Sýkora koňadra (<i>Parus major</i>)	7 – 8 párů	Hnízdící druh
Sýkora parukářka (<i>Lophophanes cristatus</i>)	2 ex.	Pravděpodobně hnízdí a zaletuje z okolních lesů
Sýkora lužní (<i>Poecile montana</i>)	3 – 4 páry	Hnízdící druh
Skřivan polní (<i>Alauda arvensis</i>)	1 – 2 páry	Hnízdící druh v západní části PP
Mlynařík dlouhoocasý (<i>Aegithlos caudatus</i>)	3 – 4 páry	Hnízdící druh
Budníček menší (<i>Phylloscopus collibita</i>)	5 – 6 párů	Hnízdící druh mimo stepní západní část PP
Budníček větší (<i>Phylloscopus trochillus</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící druh mimo stepní západní část PP
Pěnice černohlavá (<i>Sylvia atricapilla</i>)	4 – 5 párů	Hnízdící druh
Pěnice slavíková (<i>Sylvia borin</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící druh
Pěnice hnědokřídla (<i>Sylvia communis</i>)	4 – 5 páry	Hnízdící druh
Cvrčilka říční (<i>Locustella fluviatilis</i>)	1 ex.	Ve střední části PP hnízdění neprokázáno
Cvrčilka zelená (<i>Locustella naevia</i>)	3 – 4 ex.	Hnízdící druh ve střední a jižní části PP
Rákosník proužkovaný (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	3 – 4 páry	Hnízdící druh ve střední části na okraji rákosin
Rákosník obecný (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	1 ex.	Hlas v rákosovém porostu ve slatiništi
Rákosník zpěvný (<i>Acrocephalus palustris</i>)	1 – 2 páry	Hnízdící druh v jižní části PP u toku
Brlík lesní (<i>Sitta europaea</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící druh a zaletující z okolních lesů
Střízlík obecný (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	4 – 5 párů	Hnízdící druh
Špaček obecný (<i>Sturnus vulgaris</i>)	2–3 páry	Hnízdící druh
Kos černý (<i>Turdus merula</i>)	6 – 8 párů	Hnízdící druh
Drozd zpěvný (<i>Turdus philomelos</i>)	4 – 5 párů	Hnízdící druh
Drozd kvíčala (<i>Turdus pilaris</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící druh
Drozd brávník (<i>Turdus viscivorus</i>)	1 – 2 páry	Hnízdící druh ve východní a jižní části PP
Lejsek šedý (<i>Musticapa striata</i>) ŠO	1 pár	Hnízdící druh v okraji východní části PP
Červenka obecná (<i>Erithacus rubecula</i>)	6-7 párů	Hnízdící druh
Bramborníček hnědý (<i>Saxicola rubetra</i>) ŠO	2 páry	Hnízdící druh v západní části PP
Lejsek černohlavý (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	2–3 páry	Hnízdící druh ve východní a jižní části PP
Pěvuška modrá (<i>Prunella modularis</i>)	6 – 7 párů	Hnízdící druh
Linduška lesní (<i>Anthus trivialis</i>)	1 – 2 páry	Hnízdící ve východní části PP
Linduška luční (<i>Anthus pratensis</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící v západní části PP
Pěnkava obecná (<i>Fringilla coelebs</i>)	5–6 párů	Hnízdící druh
Dlask tlustozobý (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	3–4 páry	Pravděpodobně hnízdící a zaletující za potravou z okolních porostů
Zvonek zelený (<i>Carduelis chloris</i>)	5 ex. páry	Pravděpodobně hnízdící druh
Strnad obecný (<i>Emberiza citrinella</i>)	2 – 3 páry	Hnízdící druh
Strnad rákosní (<i>Emberiza</i>)	4-5 párů	Hnízdící druh v rákosových porostech

<i>schoeniclus)</i>		
Strnad luční (<i>Milvina calandra</i>) §	2 ex.	Severním okraj, pravděpodobně v PP nehnízdí
Ježek východní (<i>Erinaceus concolor</i>)	2 ex.	Pravidelný výskyt, sběr potravy
Rejsek obecný (<i>Sorex araneus</i>)	1 ex.	Nalezen kadaver na severním okraji
Krtek obecný (<i>Talpa europaea</i>)	10 a více	V sušších částech v západní a východní části PP
Netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>) §S	3 – 4 ex.	Pozorování a detekce nad porosty, zřejmě využívá dutin mimo PP
Netopýr sp. (<i>Plecotus sp.</i>) §S	1 ex.	Detekce ve střední části PP
Zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)	3 ex.	Pravidelný výskyt
Veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>) §O	2 ex.	Pravidelný výskyt
Liška obecná (<i>Vulpes vulpes</i>)	1 – 2 ex.	Pravidelný výskyt (stopy, trus)
Kuna skalní (<i>Martes foina</i>)	2 – 4 ex.	Pravidelný výskyt (stopy, trus)
Prase divoké (<i>Sus scrofa</i>)	10 – 15 ex.	Pobytové stopy, zachycen fotopastí
Daněk skvrnitý (<i>Dama dama</i>)	1 ex.	Druh zachycen fotopastí
Srnec obecný (<i>Capreolus capreolus</i>)	5 – 7 ex.	Pravidelný výskyt, zachycen fotopastí

Pozn. Vzhledem k tomu, že území PP nezahrnuje v ochranném pásmu rybníček severozápadně od hranice PP a nejsou uváděny zimující druhy ptáků (např. čížek lesní, jikavec severní) a druhy přeletující nad PP (např. břehule říční, jiříčka obecná) je výčet zjištěných druhů, především ptáků nižší, než byl zjištěn Zajícem v roce 2008. U obojživelníků a plazů je naopak mírně vyšší, než byl zjištěn Hotovým v roce 2008, což může odrážet i skutečnost, že území v roce 2017 bylo v jarním období vlhčí.

4. Závěr

Při terénním průzkumu území budoucí PP byl v rámci inventarizace obratlovců zjištěn výskyt 81 druhů s přímým vztahem ke sledovanému území. Z tohoto počtu patřilo 24 druhů mezi zvláště chráněné.

Pro uchování a možné zvýšení početnosti obratlovců je nezbytné:

1. Management území, mimo provádění pastvy a kosení lučních společenstev, směřovat do období mimo hnízdní výskyt ptáků a rozmnožovací cyklus savců.
2. Při zásazích do porostů ponechat staré a doupné stromy.
3. Pastvu, alespoň na části plochy s nízkou vegetací začít až po 15. Červnu, kdy již bude ukončen první hnízdní cyklus ptáků hnízdicích na zemi.
4. Snížit predační tlak zvěře.
5. Prosvětlit okraje tůní v severní a střední části PP.
6. Vyhloubit v okrajích travních porostů na východní nebo severní straně 2 až 3 větší tůně pro obojživelníky.

5. Použitá literatura

- Anděra, M., Gaisler, J., 2012: *Savci České republiky*. Academia Praha
- Anonymus: *Metodický návod k provádění biologického hodnocení*. MŽP ČR
- Dungel J., Gaisler J., 2002: *Atlas savců České a Slovenské republiky*. Academia Praha
- Dungel J., Řehák Z., 2011: *Atlas ryb, obojživelníků a plazů České a Sloven. republiky*. Academia Praha
- Hotový, J., 2008: *Zoologický průzkum PP Pamětník*. Mns. Nepubl.
- Hume R., 2004: *Ptáci Evropy*. Z ang. originálu přeložila Helena Kcholová. Knižní klub. Praha
- Richarz K., 2009: *Atlas stop zvířat*. Z něm. originálu přeložila Monika Žárská. Academia. Praha
- Svensson, L., 2012: *Ptáci*. Z ang. originálu přeložil R. Doležal. Ševčík, Plzeň
- Šťastný, K., Bejček, V., Hudec, K., 2009: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice*, Aventinum Praha
- Vermouzek Z., Šírek J., eds. 2016: *Seznam ptáků Česka*. Brož. ČSO. Praha
- Zajíc. J., 2008: *Ornitologický průzkum PP Pamětník- podklad pro zpracování plánu péče*. Mns. Nepubl.
- Zwach, I., 2009: *Obojživelníci a plazi České republiky*, Grada Praha

Internetové zdroje s relevantními podklady k sepsání této této zprávy:

<http://drusop.nature.cz>

www.cenia.cz

www.env.cz

www.nature.cz

www.nahlizenidokn.cuzak.cz

www.portalnature.cz